

**АНАЛИЗ НА ИМУНИЗАЦИОННИЯ ОБХВАТ
И КОНТРОЛА ПО ИМУНОПРОФИЛАКТИКА В ОБЛАСТ СИЛИСТРА ПРЕЗ 2022г.**

В началото на 2022г. дейността по имунопрофилактика в област Силистра се реализира в условията на повишена заболеваемост от COVID-19. Особено голям беше броят на заболелите през месеците януари, февруари и март, последва понижение през месец юни 2022г. и до края на годината с различни колебания заболяемостта задържа сравнително ниски стойности. Това оказва влияние на имунизационния обхват на подлежащите контингенти по задължителния имунизационен календар, който през първото полугодие на годината показва незадоволителен резултат. Въпреки завишения контрол от страна на инспекторите от ДНЗБ през второ полугодие, имунизационният обхват при повечето ваксинални приеми достигна същите или малко по-добри стойности в сравнение с предходната година, но беше неудовлетворителен, с изключение на имунизациите на новородените в родилните отделения. Като причини за понижения имунизационен обхват през последните години в условията на COVID-19 могат да бъдат изтъкнати следните обстоятелства:

1. Натрупани контингенти с отложени приеми от предходни години във връзка с Ковид-пандемията, обявеното извънредно положение и намаления обем на профилактични дейности.
2. Страх на родителите от заразяване на техните деца с COVID-19 при посещения в амбулаториите на ОПЛ във връзка с имунопрофилактика.
3. Понижен контрол от страна на РЗИ върху дейността на ОПЛ по имунопрофилактика. Както през предходните две години и в началото на 2022г. контролът върху дейността по имунопрофилактиката от страна на РЗИ беше занижен, поради кадрови недостиг на инспектори, извънредна по обем и срочност ангажираност в изпълнение на ПЕМ в огнищата от КОВИД-19, ежедневно обслужване на склада за ваксини и консумативи за тяхното прилагане.
4. Коментарите по медиите относно ваксинацията срещу COVID-19, разнопосочните мнения, изразени от лекари и специалисти в областта на вирусологията и микробиологията, създадоха недоверие от страна на хората по отношение на имунопрофилактиката изобщо.

Предприети действия за подобряване на имунизационния обхват през 2022г.

След отчитане на дейността по имунопрофилактиката през 1-во тримесечие на 2022г. и констатиран незадоволителен обхват, с предписание №ЗП-02-254/18.05.2022г. изискахме от ОПЛ пропуснатите имунизации и реимунизации в условията на КОВИД пандемията да се проведат при първа възможност, съобразно възрастта на лицето и прилаганите към момента биопродукти, при необходимост да се извършва предварителна консултация с инспектор от Д „НЗБ“. Подлежащите реимунизации на децата в училищна възраст да се извършват равномерно през цялата година, без да се чака навършване на съответната възраст. Да се спазват стриктно изискванията при отлагане на ваксинация по медицински противопоказания – до 3 мес. по решение на личния лекар и представяне пред областна комисия за отлагане от имунизации за по-дълъг период от време. Подлежащите на ваксинация лица да се уведомяват за вида и датата на поредната имунизация по начин, който може да се удостовери.

През 2022г. инспекторите в Д „НЗБ“ са извършили 66 проверки по имунопрофилактиката в амбулаториите на ОПЛ в областта. Оказана е методична помощ на 5 ОПЛ във връзка с новоразкрити амбулатории или с голяма детска пациентска листа. Освен връчените типови предписания, на 9 от личните лекари с по-голям брой деца с изоставащи имунизации, са връчени предписания, с които е изискано поименно определяне и своевременното обхващане на 237 деца с изоставащи приеми. При последващите проверки за изпълнение на

предписанията беше установено, че от тях са обхванати 100 деца с различни ваксини. Останалите не са ваксинирани поради продължително или постоянно пребиваване в чужбина, отлагане по медицински причини или карантина, отказ и др.

Ниският имунизационен обхват и издаването на служебни бележки на родители за Дирекция „Социално подпомагане“ във връзка с отпускане на месечни добавки за деца, беше тема и на тематичната проверка, която извършихме. Бяха проверени 48 амбулатории на ОПЛ. В някои случаи дори издаването на служебна бележка за месечните добавки за децата не представлява достатъчен стимул за родителите за провеждане на имунизациите. Самите бележки се издават с изходящ номер, генериран от медицинския софтуер, с които ОПЛ работят, не се регистрират в отделен журнал. При проверка на случаен принцип дали на деца с непълен за възрастта имунизационен статус и непроведен профилактичен преглед са издавани служебни бележки, такива не бяха установени.

Като една от причините за липсата на значително повишаване на имунизационния обхват през 2022г. може да се посочи обстоятелството по прехвърлянето на голям брой пациенти от един лекар при друг, което се наложи поради прекратяване на дейност от 2 АПМП-ИП и регистриране на 2 нови. Една от новорегистрираните амбулатории за първична медицинска помощ, която стартира дейност през м.юни 2022г. (д-р Каракаш) заяви заличаване, считано от 01.01.2023г. Времето, необходимо за установяване на имунизационния статус на децата след избор на нов личен лекар чрез информация от РЗОК или медицинската документация на лицето е продължително, особено когато се отнася за по-голям брой деца. Докато се установи имунизационния статус и се определят подлежащите на имунизации се натрупва нова група деца с изоставачи приеми на различни ваксини. Процесът би могъл да се ускори, ако ОПЛ можеха за извлекат необходимите данни от НЗИС.

През годината са съставени 2 АУАН за нарушения, свързани с имунопрофилактиката.

През 2022г. създадохме организация за отпускане на ваксини месечно и въведохме изискването в края на всеки месец ОПЛ да попълват и изпращат по електронна поща в ДНЗБ в табличен вид информация за налични количества ваксини по видове с партиден номер и срок на годност, както и необходимите количества за следващия месец. Това позволи по-добър контрол за използването на ваксините и преразпределението им при необходимост.

На ОПЛ беше предоставено актуализирано указание, относно организацията и провеждането на специфична имунопрофилактика срещу туберкулоза. С писмо до директора на МБАЛ-Силистра беше напоменено за необходимостта от извършване на обучение на изпълнителите от извънболничната първична медицинска помощ по спазване на техниката на извършване на проба Манту и БЦЖ-ваксинация, в изпълнение на чл.15,ал.4 от Наредба №15/2005г. за имунизациите в РБългария, което следва да бъде осъществявано в ПФО към МБАЛ-Силистра.

Отчет по изпълнение на писма №№ 16-00-31/15.03.2022г., 16-00-82/16.09.2022г. и 16-00-82/14.10.2022г., с действия за повишаване на имунизационния обхват

Във връзка с писмо №16-00-31/15.03.2022г. за изготвяне на индивидуален имунизационен план на деца от Украйна, създадохме организация за издирване на децата, пристигнали от Украйна и уточняване на имунизационния им статус. В тази връзка бяха консултирани 11 деца. За 4 деца с неизвестен имунизационен статус връчихме предписания на личните лекари за извършване на необходимите приеми. След тяхното осъществяване издадохме становище за изпълнение на изискванията за посещение в организиран колектив. За останалите бяха предоставени документи за редовен имунизационен статус.

След писмо на МЗ №16-00-82/16.09.2022г. за постигнат незадоволителен имунизационен обхват на национално ниво, връчихме предписание №ЗП-02-310/23.09.2022г. на ОПЛ, с което изискахме да се извърши преглед на имунизационния статус на децата до 12 год. възраст и да се изпрати в РЗИ-Силистра списък на децата от пациентската листа с отложени имунизации срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит и морбили, паротит, рубеола през

предходната година. Предписахме децата с изоставащи имунизации срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит и морбили, паротит, рубеола да се обхващат приоритетно.

Във връзка с писмо на МЗ №16-00-82/14.10.2022г. изготвихме писмо № 03-520-2/19.10.2022г. до ОПЛ, с което ги информираме за влошената епидемиологична обстановка по отношение на дифтерия и за необходимостта да обхващат децата над 7 г. възраст и възрастните с пропуски в имунизационния статус по отношение на Бустрикс и ТД.

Дейността по ваксинация на децата с пропуснати имунизации и реимунизации през предходните години показва незадоволителен резултат. От изготвените отчети на ОПЛ по обхват на деца с изоставащи приеми се оказва, че при 72 подлежащи на Хексацима са извършени 28 приема, от 50 подлежащи на Пентаксим са обхванати 14, родителите на 1 дете са отказали имунизация, останалите не се явили, от 70 деца подлежащи на Тетраксим са обхванати 14, родителите на едно дете са отказали реимунизация, останалите не се явили, от 80 (28 на 13 мес. и 52 на 12г.) деца с изоставащи приеми на МПР са обхванати 33 (14 на 13 мес. и 19 на 12г.), родителите на едно дете са отказали имунизация, останалите не се явили. От 57 деца на 12г. с пропуснат прием на Бустрикс са обхванати 20, останалите не се явили.

Част от децата с нередовни приеми са временно или трайно пребиваващи в чужбина.

Съществена част от дейността по имунопрофилактиката през периода бяха и имунизациите срещу COVID-19 във временните имунизационни пунктове (ВИП) в областта (5 на брой: РЗИ-Силистра, ДКЦ-Силистра и в трите болници (МБАЛ-Силистра, Тутракан, Дулово). В началото на 2022г. функционираха всички ВИП, но в края на м.май 2022г. след решение на УС на НЗОК и подписване на промени в НРД, ВИП в лечебните заведения преустановиха работа, поради спряно заплащане на дейността им. Въпреки възстановеното заплащане на ВИП към болниците, на този етап основно работи Имунизационния кабинет на РЗИ-Силистра, обслужван от външни изпълнители (лекар и мед. сестра), поради недостига на медицински кадри в РЗИ-Силистра.

По НРД имунизации срещу COVID-19 извършват и част от личните лекари, но от регистрираните в областта 50 ОПЛ, различно по обем участие вземат около 2/3 от тях. През последните месеци на годината интересът към ваксинация срещу COVID-19 е изключително слаб, основно се прилагат бустер дози от адаптираната ваксина.

Към 31.12.2022г. в област Силистра със завършена ваксинационна схема срещу COVID-19 са 25113 лица (28% от възрастното население на областта). Извършени са общо 56934 дози, от тях 11840 бустер, в т.ч. 763 с адаптирана ваксина.

С разширяването на възрастовия обхват на приложение на ваксината срещу COVID-19 Comirnaty (извършена промяна на КХП на 06.12.2021г.), като подлежащи на ваксината бяха включени и децата във възрастовата група от 5 до 11год. През 2021г. във възрастовата група 5-11г. са обхванати 6 деца с педиатрична ваксина Comirnaty, а през 2022г. са имунизирани още 18 деца от тази възрастова група. Всички са със завършена двудозова схема. На 3 деца бяха извършени реимунизации с бустер доза.

Движението на биопродуктите (заприходяване, отпускане на ЛЗ, отчетност) се осъществява чрез ПП „Отчитане движението на биопродуктите”, която използваме от 2008г. и се поддържа от „Информационно осигуряване“-Плевен. В края на всеки месец се засичат количествата биопродукти налични в склада на РЗИ и се сравняват с разпечатката от програмата за документална наличност. Така се осъществява контрол в края на всеки месец, а при нужда такъв е възможен да се извърши във всеки един момент.

Количествата получена и изразходвана ваксина, както и остатъка в края на отчетния период се проследява индивидуално за всеки ОПЛ, като тази информация е част от досието му по имунопрофилактика.

Осигуряване на хладилно съхранение и транспорт на биопродуктите

В лекарските практики за първична медицинска помощ са създадени условия за хладилно съхранение и транспорт на биопродуктите. ОПЛ получават ваксини от РЗИ само при наличие на хладилна чанта.

Хладилниците за съхранение на ваксина в проверените амбулатории са снабдени с термометри и се води ежедневен контрол на температурата им, която се регистрира в обособени дневници, обект на проверка при всяко посещение на инспекторите.

Биопродуктите в склада на РЗИ-Силистра се съхраняват в плюсова хладилна камера, разположена в сутерена на сградата с вместимост 10 м³. През 2018г. беше извършен основен ремонт на помещението, като камерата беше подсигурана с 2 агрегата с последователно включване в режим на работа, с което се намалява риска от аварии и нарушаване на температурния режим на съхранение на ваксините. В края на 2019г. беше закупен и дизелов агрегат с автоматичен превключвател за автономно ел.захранване на хладилната камера, с цел гарантиране на температурния режим. Така камерата е подсигурана с 2 агрегата за охлаждане и генератор за ток. Ежемесечно се извършва профилактика на агрегатите. През годината беше извършено пробно превключване след симулация за липса на ток. Агрегатът се превключи автоматично, на първата минута. Към агрегата за ел.захранване е включен и фризера на ултраниска температура, в който се съхранява Comirnaty.

Хладилната камера е свързана към вътрешната интернет мрежа за наблюдение режима на работа, като чрез мобилно приложение се осъществява дистанционно проследяване на температурния режим. В изготвената „Работна инструкция за движението и съхранението на биопродуктите в РЗИ-Силистра“ е описан начинът на контрол. В работни дни – температурата се отчита и регистрира най-малко три пъти дневно, а в почивни и празнични дни – 6кратно. През почивните дни отчитането на температурния режим на хладилните съоръжения се осъществява чрез мобилното приложение. Отчетените стойности се вписват в заведен за целта дневник. Изготвен е план за действие при аварийна ситуация, свързана с хладилната техника и ел.захранването. При евентуална авария на хладилната камера са налични допълнителни хладилници и хладилни витрини, които могат да се използват за преместване на количествата ваксини. РЗИ-Силистра има договор с фирма за извънгаранционно поддържане на хладилната камера. Ежемесечно се извършват и документират проверки от хладилен специалист, който е поел по договор ангажимент да реагира на извънредни заявки за ремонт.

Във връзка със съхранение на ваксината срещу COVID-19 Comirnaty беше осигурен фризер на ултра ниска температура от -60 до -90⁰С. Фризерът е свързан с 24 часово СОД наблюдение на температурния режим, организация за съобщаване на определени със заповед служители в РЗИ и ред за реакция от тяхна страна.

За намиране на резервни варианти за съхранение на ваксина при ултраниски температури, при евентуален технически проблем с фризера, беше направено проучване за наличие на аналогична техника чрез РДПБЗН-Силистра, МБАЛ-Силистра, месопреработвателни предприятия. Не се установиха такива наличности. Това прави невъзможно алтернативно решение при възникване на авария на фризера. Не разполагаме със специални контейнери за транспортиране на ваксини при ултраниски температури, нито със сух лед. Фирмите производители на сух лед искат предварителна заявка. Очевидно е необходима организация на национално ниво за действие при инцидент с фризера за съхранение на ваксини при ултраниски температури, с определяне на начин и място за транспортиране на ваксината. Другият вариант за изход е да се премине към ваксини срещу Ковид-19, които не изискват ултраниски температури за съхранение, а са устойчиви по-дълго време на +2⁰ - +8⁰С.

Ваксината на Модерна и на Янсен получаваме текущо от склада на БулБио-НЦЗПБ, според нуждите на лечебните заведения, като ги използваме в регламентираните срокове.

През периода не са възниквали аварии на хладилната техника в РЗИ и не е допускан брак на ваксини, поради неправилно съхранение.

РЗИ-Силистра не разполага със специализиран хладилен транспорт за пренос на ваксини. Транспортирането на ваксини от склада на МЗ се осъществява с леки автомобили, собственост на инспекцията. Биопродуктите се транспортират в хладилни контейнери и чанти, обезпечени с охладители. По договор с МЗ част от ваксините получаваме от фирмата-производител, транспортирането се осъществява с хладилни камиони, температурата се отчита в момента на получаването и се регистрира върху приемно-предавателния протокол.

Дейност на областната комисия за отлагане на имунизации по медицински противопоказания

Поради възникнали кадрови промени, през 2022г. е актуализирана заповедта за състава на областната специализирана комисия за отлагане от имунизации по медицински противопоказания. След разглеждане на медицинската документация се попълва протокол, съдържащ решението на комисията и мотивите за него. Протоколът се изпраща на личния лекар на детето и на родителите.

През 2022г. комисията проведе 5 заседания, разгледани са 13 случая, от които 10 деца са освободени за определен период от време по следните причини:

- дете на 8г. с Дг. Тетралогия на Фало, стеноза на изхода на дясна камера, с-м на Корнелия де Ланге, неимунизирано. Освободено е от подлежащите имунизации до извършване на оперативната корекция и компенсиране на състоянието;
- дете на 1г. с Апластична анемия, неимунизирано, освобождава се от подлежащите имунизации до компенсиране на състоянието;
- дете на 1г. с Епилепсия и симптоматичен Уест-синдром, неимунизирано, освобождава се от имунизации за 1 год. до постигане на ремисия;
- дете на 1г. с Гранд мал припадъци с неуточнен характер и междукамерен септален дефект, освобождава се от подлежащите имунизации (реимунизация Пентаксим) за срок от 1 г. до последваща консултация с лекуващия специалист и след становище от кардио-хирургично обсъждане;
- дете на 13г. с Ювенилен полиартрит, освобождава се от реимунизация с ММР за 1 год. до постигане на ремисия и прекратяване на кортикостероидната терапия;
- дете на 12г. с Аутизъм и алергия към яйца, освобождава се от реимунизация с ММР.
- дете на 2г. с Ювенилен артрит се освобождава от ММР и реимунизация с Пентаксим до постигане на ремисия и прекратяване на кортикостероидната терапия.
- дете на 12г. с Псориазис вулгарис се освобождава за 1 год. от реимунизация срещу морбили, паротит, рубеола.
- дете на 1 г. без извършени имунизации с междукамерен дефект и сърдечна недостатъчност, след проведена операция се освобождава за срок от 6 мес. от подлежащите имунизации до възстановяване на състоянието.
- дете на 6г. с Епилепсия се освобождава от подлежащите имунизации за 6 мес. по предложение на лекуващия специалист.

Сероепидемиологичен надзор над ваксинапредотвратимите заразни болести

Няма съобщени случаи на болни или съмнително болни от ваксинапредотвратими инфекции. През 2021г. се проведе Национално сероепидемиологично проучване за ниво на колективен имунитет спрямо морбили и рубеола. По указания ред в писмо на МЗ № 16-00-4 от 12.01.2021г. създадохме необходимата организация за набиране на определените 111 серумни проби в периода януари-юни 2021г., от съответните възрастови групи. През 2022г. получихме резултатите от проучването. От изпратени 111 серумни проби, 98 (88%) са анти-морбили IgG положителни, 9 са анти-морбили IgG отрицателни и 4 са анти-морбили IgG гранични. По отношение на имунитета спрямо рубеола 103 (93%) са анти-рубеола IgG положителни, 7 анти-рубеола IgG отрицателни и 1 анти-рубеола IgG гранично. Това показва наличие на добър имунитет срещу морбили и рубеола, за населението, подбрано на случаен принцип, обект на сероепидемиологичното проучване за ниво на колективен имунитет.

Дейност на Имунизационния кабинет в РЗИ

Имунизационният кабинет се обслужва от персонала на дирекция Надзор на заразните болести (1 лекар и 3 инсп. с образователна степен мед. фелдшер) по отношение на задължителните имунизации по имунизационен календар и някои препоръчителни ваксинации. Във връзка с ваксинапрофилактиката на КОВИД-19 се сформираха екипи от външни изпълнители (лекари и мед. сестри по граждански договори), както и от служители на РЗИ-Силистра, при необходимост.

През 2022г. в ИК на РЗИ-Силистра не са извършвани ваксинации по задължителния ИК, а само 8 имунизации срещу грип на граждани, с ваксина закупена от аптека. Основната дейност на ИК беше ваксинацията срещу КОВИД-19 от ВИП.

През 2022г. във ВИП на РЗИ-Силистра са извършени 591 първи приема с ваксини срещу Ковид-19, 861 втори приема и 2528 бустер дози. За целта са изразходвани 662 фл. Comirnaty, 77 фл. Janssen, 15 фл. Moderna и 5 фл. Comirnaty педиатрична.

Мониторинг на имунизациите

Изграждане и поддържане на база-данни за децата без личен лекар

От родилните отделения на трите МБАЛ в областта ежесечно постъпва информация за новородените, като се формира регистър на новородените за съответната календарна година по месеци, вкл. с данни за извършените имунизации след раждане.

На тримесечие ОПЛ подават информация за новозаписани новородени, а от РЗОК-Силистра на тримесечие изискваме данни за избор на личен лекар за новородените, според пациентските листи на всички ОПЛ в област Силистра. При съпоставката на данните се получава извадка за новородени, за които не е осъществен избор на личен лекар. В тези случаи изискваме съдействие от общините, чрез ГРАО-регистъра, като уточняваме имена и ЕГН на новородените останали без избор на личен лекар в област Силистра. След последна обработка на тези данни реализираме комуникация с родителите, като им съдействаме за извършване на успешен избор на личен лекар или отправяме покана за имунизации в ИК на РЗИ-Силистра.

През първите две тримесечия на 2022г. бяха установени 47 деца от различни общини без данни за избран личен лекар. След получена информация от ГРАО-регистъра на общинските администрации се установи, че едно дете е починало, родителите на 2 деца са се преместили в друга област, където са избрали личен лекар за детето си, а родителите на 44 деца са осъществили избор. Тези проверки изискват време, тъй като новородените при изписване от РО нямат ЕГН, за да се направи проверка за личен лекар на сайта на НЗОК. Очакваме чрез НЗИС този проблем да намери своевременно решение.

Имунизационен обхват със задължителните ваксини, причини за липса на ваксинация

През 2022г. имунизационният обхват по задължителния Имунизационен календар е следния:

1. Новородени

Обхватът с **БЦЖ и Енжерикс при новородените** през 2022 г. е съответно 98% и 99%. За 18 новородени липсват данни за извършена имунизация срещу туберкулоза - 9 поради медицински причини и 9 по други причини. С първи прием на Енжерикс не са обхванати 1 дете с хидронефроза и 10 по други причини. Необхванати по „други причини“ с БЦЖ и Енжерикс в РО са тези новородени, на които е извършено кръвопреливане или са с продължителен иктер и лекуващия лекар ги отлага от имунизации за периода на престой в отделението. Родителите се поканват на определена дата с детето в РО за контролен преглед и извършване на имунизациите, но не всички се явяват. Очевидно грижата се поема от ОПЛ и педиатъра от доболничната помощ. Следователно трябва да са обект на персонален контрол на ОПЛ от инспектора от ДНЗБ.

2. БЦЖ ваксина на учениците на 7 год. възраст

Туберкулинова проба на Манту е извършена на 78% от подлежащите на годишна база. През предходната 2021 година обхватът е бил 72%. Относителният дял на учениците с отрицателна реакция на проба Манту е 54%. Реимунизирани с БЦЖ са 99,72% от показалите отрицателна проба на Манту. Като основна причина за липса на проба Манту се посочва неявяване след покана и миграция.

3. Шесткомпонентна ваксина (срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хемофилус инфлуенце тип В и хепатит В)

Достигнат е обхват с първи прием 89%, с втори - 88%, и с трети - 83% от подлежащите. През предходната година обхватът е бил съответно 91%, 93% и 90%. Като основна причина за липса на имунизация се посочва липсата на ваксина (при 65% от необхванатите), неявяване след покана (22%), отсъствие от населеното място (11%).

Извършени са 28 приема на деца с пропуснати имунизации през предходни години.

4. Реимунизация с петкомпонентна ваксина е извършена на 82% от подлежащите за 2022г., срещу 79% за подлежащите през 2021г. Като основна причини са посочени: неявяване след покана (85%) и отсъствие от населеното място (12%).

На 14 деца с пропуснати имунизации през предходни години е извършена реимунизация.

5. Пневмококова ваксина (Синфлорикс)

С първи прием на **Синфлорикс** са обхванати 93% от подлежащите, а с втори - 89%. За същия период на 2021г. обхватът е съответно 93% и 90%. Реимунизацията със Синфлорикс е с обхват от 90% срещу 87% за 2021г. Посочените причините са: отсъствие от населеното място (59%), неявяване след покана (35%) и др.

6. Морбили, паротит, рубеола

На 13-мес. възраст са имунизирани 86% от подлежащите, а на 12год. възраст - 81%. През предходната година обхватът е бил съответно 87% и 73%. Причините са: отсъствие от населеното място (48%), неявяване (24%), липса на организация (17%).

На изоставащи от предходни години е извършена имунизация на 14 деца и реимунизация на 19 деца на 12 год. възраст.

7. 4-компонентна ваксина Тетраксим (срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит)

При реимунизацията с Тетраксим е постигнат обхват от 80% от подлежащите деца на 6 год. възраст, срещу 74% обхват през 2021г. Основните причини са: неявяване (43%), липса на организация (26%) и отсъствие от населеното място (26%).

Обхванати са 14 деца с изоставащи реимунизации от предходни години.

8. Реимунизация с Тдка е извършена на 80% от подлежащите деца на 12год. възраст срещу 73% за 2021г. Неимунизирани в 35% отсъстват от населеното място, в 34% не са се явили, в 22% не са организирани. Обхванати са 20 деца, изостанали от предходни години.

9. Тетанус и дифтерия

Обхватът с реимунизации срещу тетанус и дифтерия на подлежащите е както следва: 67% при 17 год., 17% при 25 год., 22% при 35год., 28% при 45 год., 32% при 55 год., 33% при 65 год., 32% при 75 год. и 27% при 85г+ . От необхванатите 40% не са се явили, 30% отсъстват от населеното място, 23% не са поканени.

При планирани за отчетния период общо 19 971 приема с различни ваксини, изпълнението е 65% (12969 приема), по причини от медицински характер не са извършени 28 (0,1%), поради отказ - 6 (0,03%) и по немедицински причини - 6966 (35%). За родителите, които са заявили отказ от имунизации на децата си са предоставени амбулаторни листи с диагноза по МКБ Z28. 2 с подпис на родителя.

Преобладаващите причини от немедицински характер са: „неявили се“ (41%), „миграция или отсъствие от нас. място“ (29%), „липса на организация“ (21%), „здравно неосигурени“ (6%), „липса на ваксина“ (2,3%), другите причини по-слабо застъпени.

Най-голям е броят на неизвършените приеми по немедицински причини сред подлежащите на ваксинация с ТД - 5519 (79%), МПР – 274 (3,9%), Хексацима – 249 (3,5%), ТДКа -208 (3%), БЦЖ- 206 (2,9%), Синфлорикс – 176 (2,5%), Енжерикс -10 (0,1%).

Целеви имунизации и реимунизации:

Постекспозиционна профилактика срещу бяс през 2022г.

Профилактика срещу бяс е извършена на 43 ухапани лица, като са използвани 110 дози ваксина Верораб. От години всички пациенти от областта се обслужват в един противобесен кабинет, към ИО на МБАЛ-Силистра. Работата му беше нарушена в началото на годината, предвид това, че ИО имаше основна ангажираност с лечение на болни с КОВИД-19, а кабинетът и недостигащият персонала са в същата сграда, с ограничен достъп.

През периода най-голям е отн. дял на имунизирани с 3 дози (22%), с 4 и 5 дози - по 2%, а 15 ухапани са с незавършена схема (получили са по 1 или 2 приема). На първия ден след ухапването са имунизирани 95% от ухапаните, останалите на 2-рия ден.

Препоръчителни имунизации и реимунизации през 2022г.:

- *Тетанус при нараняване* - приложени са общо 1246 дози ТТ след нараняване или ухапване, отчетени от всички лечебни заведения в областта (МБАЛ, ЦСМП, ОПЛ);
- *Срещу ротавирусни инфекции* – голяма част от лекарите, с новородени в пациентските листи, работят по Националната програма за контрол и лечение на Ротавирусните гастроентерити. През 2022г. 280 деца са получили 1-ви прием, а 235 деца 2-ри прием на двудозова ваксина срещу ротавирусни инфекции. Тридозова ваксина е приложена за: 1-ви прием на 112, за 2-ри прием на 93 и за 3-ти прием на 70 деца. При около 560 новородени за годината, оставащи в областта, 70% са включени в програмата (392).
- *Срещу човешки папиломен вирус* – от 539 момичета навършващи 12 год. възраст през 2022г., в програмата са включени едва 47 момичета на 12 год. възраст (9%). От старта на програмата през 2012 г. до сега от общо 5846 подлежащи момичета на 12г., 1539 (26%) са се включили в програмата с извършен 1-ви прием. От 544 подлежащи на 13г. с първи прием на ваксината са 21 момичета (4%). От 2022г. е разширен кръгът на целевата група, като са включени момичета на възраст от 10г. до 13г. През 2022г. с първи прием са имунизирани и 11 момичета в други възрасти. Наблюдава се слаб интерес към първичната профилактика на РМШ, въпреки че в началото на учебната година бяха изготвени и изпратени писма-покани до родителите, чрез училищните ръководства. Освен това беше проведено обучение на медицинските специалисти от здравните кабинети в детските и учебни заведения, на които им се предоставиха материали по националните програми и указания по изпълнение на ваксинапрофилактиката срещу РМШ.
- *Срещу грип* – през 2022г. са отчетени 3065 лица, имунизирани срещу грип по Националната програма и 221 извън програмата. В област Силистра около 26000 е броя на лицата навършили 65г., които са целевата група за ваксинация по Националната програма. Отчетените резултати показват, че са обхванати около 12% от населението в тази възрастова група. През 2022г. също имаше недостиг на противогрипна ваксина.

Отчет за получените и изразходвани биопродукти и консумативи

Освен чрез годишния план за подлежащите и необходимите биопродукти, който РЗИ изготвя на основание чл. 27, ал.1, т.1 от Наредба №15 за имунизациите в РБългария, планирането на ваксиналните продукти се актуализира всяко тримесечие, като се отчитат наличните количества ваксини в склада на РЗИ и в амбулаториите на ОПЛ. Стремешт е да се постигне оптимално съответствие между реалните нужди и планираните количества.

По прил. № 12 (по чл. 27 т. 14) от Наредба № 15 са показани количествата ваксини в началото на 2022г., планираните и получени количества през годината, раздадените на ЛЗ количества, отчетените изразходвани от тях и остатъка в склада на РЗИ към 31.12.2022г.

През 2022г. в РЗИ-Силистра са получени 17881 флакона Comirnaty (107286 дози). Поради изтекъл срок на годност са бракувани 3208 фл. (19248 дози), а към 31.12.2022г. са налични 4288 фл. (25728).

Получени са 44 фл. Moderna. Бракувани, поради изтекъл срок на съхранение в хладилни условия (+2⁰C-+8⁰C) са 7 фл. Получени за периода са 105 фл. ваксина на Janssen. Бракувани са 10 флакона.

През 2022г. в РЗИ и личните лекари са **бракувани** следните ваксини:

- 37 дози Vegerab със срок на годност 28.02.22г., поради изтекъл срок на годност и поради временна липса на инфекционист в Инфекционно отделение на МБАЛ-Силистра, където се намира единствения Противобесен кабинет в областта. Бракуваната ваксина е от склада на РЗИ и върната от Противобесен кабинет;
- 76 дози MMR със срок на годност 31.01.2022г., поради изтекъл срок на годност и намалено потребление от ОПЛ през 1-во трим. на 2022г. (от склада на РЗИ и върнати от ОПЛ);
- 3 флакона PPD със срок 02.2022г., поради изтекъл срок на годност –(върнати от ОПЛ);

- 3 амп. VCG с годност до 07.2022г. и 31.10.2022г., поради изтекъл срок на годност (върнати от ОПЛ);
- 21 дози Boostrix до 30.03.2022г., поради изтекъл срок на годност (върнати от ОПЛ);
- 9 дози Pentaxim до 30.09.2022 и 31.01.2023г., поради изтекъл срок и неправилно съхранение (върнати от ОПЛ);
- 1 доза Sinflorix до 31.03.2025г., поради неправилно съхранение (върната от ОПЛ);
- 3208 флакон Comirnaty с различен срок на годност, поради изтекъл срок на годност;
- 7 флакон Moderna, поради изтекъл срок на съхранение при +2⁰С-+8⁰С;
- 10 флакона Janssen, поради изтекъл срок на съхранение при +2⁰С-+8⁰С.

В началото на 2022г. в склада на РЗИ е имало налични 18586 броя спринцовки от 1сс и 6741 от 2сс. Освен за ваксинациите по задължителния имунизационен календар, те бяха използвани за извършване на ваксинация срещу КОВИД-19. През годината са получени допълнителни количества от склада на МЗ. Към 31.12.2022г. в склада на РЗИ-Силистра са налични 39661 спринцовки от 1сс и 4134 спринцовки от 2 сс.

Със средства на РЗИ-Силистра са закупувани игли с малък обем за имунизации срещу Ковид-19, разтворител, плътни хартиени пликосе и други консумативи необходими за работата на ВИП и ОПЛ при извършване на имунизации срещу Ковид-19.

януари 2023г.

Изготвил:

Д-р Боряна Кочева, главен инспектор Д„НЗБ“